Obec Chrastince

Všeobecné záväzné nariadenie
Obce C H R A S T I N C E

č. 11/2011

O spravovaní zelene

V Chrastinciach, dňa: 01.07.2011

Obecné zastupiteľstvo v Chrastinciach v zmysle čl. 68 Ústavy SR a v súlade s § 6, § 11 ods. 4 písm. g) Zákona SNR č. 369/ 1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vydáva pre územie obce Chrastince toto

Všeobecné záväzné nariadenie obce Chrastince č. 11/2011 O spravovaní zelene

(ďalej iba nariadenie)

Článok 1
Základné ustanovenie

§ 1
Účel nariadenia

1. Účelom nariadenia je chrániť a zveľaďovať životné prostredie na území obce, ktorého zložkou je aj zeleň a to stanovením:

a) zásad a postupov pri tvorbe, udržovaní, ochrane a obnove zelene,
b) práv a povinnosti, vo veci ochrany zelene, u fyzických a právnických osôb dočasne alebo trvalo žijúcich na území obce Chrastince tiež jeho návštevníkov.

2. Ustanovenia tohto nariadenia sú správnym, riadiacim a organizačným nástrojom pre orgány obce a samosprávne orgány vo veci ochrany zelene na území obce Chrastince, ktorý tvorí katastrálne územie Chrastince

§ 2
Vysvetlenie pojmov

1. *Zeleň obce* tvoria nehnuteľnosti- pozemky a ich plošné časti (ďalej iba „plochy zelene“) porastené súvislými alebo rozptýlenými, plošnými a priestorovými útvarmi zelene. Plochy zelene na vyhradených územiach a na verejných priestranstvách územia obce Chrastince tvoria:

a) sadovnícky, záhradne architektonicky alebo vegetačne upravené a udržiavané plochy s okrasnými rastlinami,
b) plochy dočasne vyňaté zo zelene z dôvodu dočasnej zmeny spôsobu využitia týchto plôch, resp. v čase vykonávania ich obnovy,
c) plochy potenciálne vhodné pre zakladanie plôch zelene, ale nevhodné pre poľnohospodársku výrobu a zalesňovanie.

2. *Zeleň* tvoria všetky vývinové štádia drevín a bylín, rastúcich jednotlivo alebo v skupinách, nezávisle od toho kde sa nachádzajú, kto je ich vlastník, užívateľ alebo správca.
3. *Prvok zelene* je strom, ker, záhon, živý plot, trávnik, skupina krov a stromov, alebo stromov pestovaných na plochách zelene alebo v prenosných nádobách, žľaboch.
4. *Ochrana zelene* je komplexná činnosť zameraná na udržanie a zveľaďovanie estetických a ekologických funkcií zelene a tiež na predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja zelene.
5. *Príslušenstvo plôch zelene* (stavebné prvky, technická vybavenosť, lavičky, športové a detské ihriská, prenosné nádoby a pod.) sú veci, ktoré patria vlastníkovi nehnuteľnosti a sú ním trvalo a funkčne určené na užívanie s nehnuteľnosťou.
6. *Správa verejnej zelene* - Obec Chrastince vykonáva správu verejnej zelene ako orgán zodpovedný za ochranu na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve alebo užívaní Obce Chrastince.

7. *Správca plôch zelene* je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má vo vlastníctve alebo užívaní zeleň alebo je správou zelene poverená.
8. *Orgán ochrany prírody* - štátnou správou vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/ 2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pre účely tohto nariadenia vykonáva v prípadoch záhrad a predzáhradiek pri rodinných domoch Obec Chrastince, v ostatných prípadoch Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krtíši.
9. *Biokoridor* - je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, priestorovo naň nadväzujú interakčné prvky.
10. *Biocentrum* - predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.
11. *Interakčný prvok* - je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny zmenenej alebo narušenej človekom.
12. *Genofondová lokalita* – priestor, v ktorom sa nachádza genetický materiál so skutočnou alebo potenciálnou hodnotou.

§ 3
Klasifikácia plôch zelene

1. Plochy zelene sa z hľadiska ich určenia a spôsobu využívania členenia na nasledovné kategórie :

a) *verejné plochy – užívanie ktorých nie je obmedzené časom ani druhom návštevníkov (* parky, parčíky, rozptýlená zeleň)
b) *Vyhradené plochy* – užívanie ktorých je obmedzené časom alebo návštevníkov (školské, cintoríny)
c) *súkromné plochy* – plochy zelene vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb (okrasné a ovocné záhrady pri obytných domoch, podnikoch, reštauračných zariadeniach a inštitúciách)

Článok 2
Spravovanie zelene

§ 4
Správa zelene

Správa verejnej zelene na území obce zahrňuje :

a) vyhodnotenie, evidovanie a aktualizovanie súhrnných údajov o stave zelene,
b) vypracovávanie podkladov pre rozpočet obce,
c) vydávanie súhlasu k výrubom drevín v súlade s platnými právnymi predpismi, k vyňatiu plôch zo zelene,
d) evidovanie pozemkov pre náhradnú výsadbu drevín,
e) účasť na územnom a stavebnom konaní, vydávanie stanovísk k územno-plánovacej , projektovej, stavebnej alebo činnosti a kolaudácií stavieb dotýkajúcich sa zelene,
f) kontrolovanie výkonu prác správcu zelene na plochách verejných priestorov vo vlastníctve a užívaní obce Chrastince,
g) vedenie správneho konania vo veci správy zelene,
h) ukladanie pokuty za porušenie ustanovení tohto nariadenia,
i) spravovanie finančných prostriedkov získaných pre ochranu a zveľaďovanie zelene obce Chrastince,

j) spolupráca s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, neziskových správcami plôch zelene a obyvateľov obce Chrastince,
k) aktualizovanie všeobecne záväzného nariadenia o zelene,
l) koncipovanie, plánovanie činnosti vo veciach ustanovení tohto nariadenia.

§ 5
Správca plôch zelene

1. Správca zelene je povinný riadiť sa ustanoveniami tohto nariadenia a to najmä :
a) na plochách zelene vykonávať odborné záhradno-technické a záhradnícke činnosti pri zakladaní, ošetrovaní, udržiavaní, pestovaní a obnove všetkých prvkov a príslušenstiev zelene,
b) udržiavať plochy zelene (najmä dosádzanie rastlín) v súlade so schváleným projektom tak, aby bol jeho ideový zámer zachovaný a dlhodobo formovaný,
c) užívať a chrániť plochy zelene, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu a odstraňovaniu alebo k obmedzovaniu ich funkcií,
d) udržiavať plochy zelene v stave, aby sa zabránilo poškodzovaniu, obmedzovaniu a presahovaniu zelene do susedných nehnuteľnosti, verejných priestranstiev a komunikácií.

Článok 3
Ochrana zelene

§ 6
Základné povinnosti

1. Každý má právo primerane užívať plochy zelene a povinnosť chrániť, predchádzať a nevykonávať zásahy a činností, ktorými sa obmedzujú funkcie, poškodzujú alebo odstraňujú plochy a prvky zelena na území obce Chrastince.
2. Vlastník, užívateľ zelene je povinný ich chrániť, racionálne využívať a vykonávať na nich pravidelnú odbornú a trvalú starostlivosť a obnovu zelene.
3. Ten, kto svojimi zásahmi alebo činnosťou poškodí, zničí alebo naruší funkciu zelene podľa ustanovení tohto nariadenia a ostatných platných právnych predpisov v zmysle zákona č. 543 / 2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 307/ 1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je povinný na vlastné náklady navrátiť plochy a prvky zelene do pôvodného stavu podľa podmienok stanovených orgánom ochrany prírody a krajiny alebo orgánom správy zelene. A ak to nie je možné alebo tak nekoná, môžu uvedené orgány určiť spôsob a postup vykonania opatrení na náklady povinnej osoby.
4. Plochy zelene sa nesmú vyňať, nesmú sa ich využívaním obmedziť alebo odstránením zrušiť plnenie okrasných a ekologických funkcií zelene, ak o tom nerozhodol orgán správy zelene- vydaním rozhodnutia, povolenia o vyňatí, obmedzení alebo odstránení.

§ 7
Povinnosti pri projektovej, stavebnej alebo inej činnosti na plochách zelene

1. Projektanti, obstarávatelia,(investori), stavebníci a ostatné fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce akúkoľvek činnosť, ktorou sa mení spôsob využitia plôch zelene sú povinní dbať a riadiť sa podľa ustanovení tohto nariadenia, ostatných právnych predpisov vo veci ochrany prírody a krajiny.

2. Každá projektová dokumentácia stavieb a vegetačných úprav (s výnimkou pozemkov prislúchajúcich i individuálnej bytovej výstavbe - rodinné domy) musí obsahovať inventarizáciu skutkového stavu zelene a projekt záhradných a krajinných úprav.
3. Projektová dokumentácia záhradných a krajinných úprav musí rešpektovať ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí, ciest a dráh pri návrhu výsadieb zelene a realizácie príslušenstva zelene.
4. Pri vykonávaní stavebnej, prevádzkovej alebo inej činnosti na plochách zelene a tiež na plochách majúcich spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami, sú obstarávatelia (investori), stavebníci a fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti povinní :

a) predchádzať poškodeniu a ničeniu okrasných rastlín (debnenie kmeňov, vyviazanie konárov podkopávanie koreňovej sústavy) a príslušenstva na plochách zelene,
b) nevyhnutné a povolené zásahy do zelene vykonávať odbornými záhradníckymi úkonmi so súhlasom orgánu správy zelene, vlastníka alebo správcu plôch zelene,
c) po ukončení stavebnej alebo inej činnosti obnoviť poškodené alebo zničené plochy a prvky zelene a odovzdať správe verejnej zelene preberacím protokolom,
d) po odkrytí koreňovej sústavy drevín, vykonať opatrenia zamedzujúce vysýchaniu koreňov (zakrytie, zaliatie).

5. V závažných prípadoch pri rozsiahlych projektoch, ktoré majú radikálne zmeniť ráz lokality sa vyjadruje Obecné zastupiteľstvo obce Chrastince.

§ 8

Povinnosti pri zakladaní, asanácií a starostlivosti o verejnú zeleň

1. Pri zakladaní plôch a prvkov zelene (zatrávňovanie, výsadby rastlín) je každý povinný dodržiavať zásady záhradno-technických a záhradníckych technológií podľa vypracovanej a schválenej projektovej dokumentácie.
2. Pri starostlivosti o plochy a prvky zelene vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, je každý správca povinný dodržiavať časovo vymedzené odborné zásady a činnosti pri udržovaní, ošetrovaní, asanácií (čiastočne alebo úplné odstránenie vegetácie) a obnove plôch zelene, vrátane starostlivosti o príslušenstvo plôch zelene.
3. O asanácii (výrube) stromov alebo krovitých porastov rozhoduje orgán ochrany prírody podľa § 2, ods. 7 tohto nariadenia v zmysle platných právnych predpisov.

***Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje*:**

- na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou alebo krovitých porastov s výmerou do 10 m2 , s výnimkou drevín rastúcich na území s II. alebo III. stupňom ochrany, na cintorínoch alebo ako súčasť verejnej zelene,
- pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku, výrub je potrebné nahlásiť do 5 dní orgánu ochrany prírody,
- na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v súkromných záhradách alebo záhradkárskych osadách.

4. Zakladanie, starostlivosť a obnovu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní obce vykonáva Obec Chrastince.

§ 9
Povinnosti pri užívaní zelene

1. Každý obyvateľ alebo návštevník obce, fyzická alebo právnická osoba pôsobiaca na území obce Chrastince

a) má právo obvyklým spôsobom užívať plochy zelene,
b) má povinnosť na plochách zelene

- zachovávať čistotu a poriadok
- predchádzať a obmedzovať zásahy, ktoré poškodzujú alebo ničia funkčné účinky zelene.

2. Vlastník (správca, nájomca, užívateľ) pozemku má povinnosť odstraňovať mechanickým a chemickým spôsobom inváz ne druhy rastlín (príloha č. 2 Vyhlášky MŽP SR č. 24/ 2003) zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu inváznych druhov a to náklady pôvodcu ich šírenia.
3. Na verejných a vyhradených plochách zelene je zakázané:

a) poškodzovať nadzemné alebo podzemné časti okrasných rastlín, vrátane ich stanovišťa, biotopu a pôdneho fondu na ktorom rastú,
b) odcudzovať a trhať kvety, plody a iné časti rastlín, na plochách podľa § 2 ods. 1, písm. a) tohto nariadenia
c) umiestňovať staveniskové zariadenia, skládky stavebných hmôt, predajné stánky, znečisťovať plochy zelene akýmkoľvek odpadom a vykonávať všetky činnosti, ktoré obmedzujú rast a vývoj rastlín, funkciu a racionálnu starostlivosť o plochy a prvky zelene,
d) vykonávať prevádzkovú alebo dopravnú činnosť
e) vypaľovať drevitý alebo bylinný porast, lístie, rastlinné zvyšky a spaľovať akýkoľvek odpad,
f) nechať voľne sa pohybovať psov a iné zvieratá, znečisťovať výkalmi zvierat a využívať kmene stromov pri venčení psov
g) výrub stromov bez povolenia príslušného orgánu
h) svojvoľne vysádzať nové výsadby drevín, záhony kvetín alebo inak zaberať plochy zelene na verejných priestranstvách, svojvoľne zriaďovať chodníky a spevnené plochy
i) porušovať vlastnícke práva k plochám zelene pokyny a požiadavky vo veci výkonu správy plôch zelene

§ 10

Povinnosti pri odstraňovaní verejnej zelene Náhradné opatrenia

1. Odstraňovanie plôch a prvkov zelene sa môže vykonať iba na základe písomnej žiadosti žiadateľa a súhlasu vydaného orgánom správy zelene, orgánom ochrany prírody a krajiny a vlastníkom plochy so zeleňou:

a) rozhodnutím alebo povolením na trvalé vyňatie plôch zo zelene, na výrub drevín, podmienené návrhom na náhradné opatrenia (aj po výraznom poškodení zelene) a to aj bez následnej obnovy plôch,
b) rozhodnutím alebo povolením na dočasné vyňatie plôch zo zelene, podmienené obnovou plôch a prvkov zelene, na nevyhnutné výruby, na zásady rezom drevín a pod. so stanovením náhradných opatrení.

2. Pri trvalom vyňatí plôch zelene, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Obce Chrastince, zostáva odstraňovaná ornica a podorničie majetkom Obce Chrastince
3. Náhradné opatrenia za odstránenie plôch a prvkov zelene sú :

a) za odstránený strom výsadby 2 ks stromov (zo spevnenej plochy do spevnenej plochy, ale vždy v rámci danej lokality). Ak nie je možné odstránený strom nahradiť, môže byť nahradený 10 ks krov,
b) za odstránený ker výsadba 2 ks krov,
c) pri rozsiahlom odstránení krovitých porastov na 10 m výsadba 1 stromu, alebo 10 ks na 10m,
d) za záber každého 1 m2 plôch zelene- výsadba 2 ks krov,
e) pri rozsiahlom zábere nad 10m trávnatých plôch alebo krovitých porastov- výsadba 1 stromu za každých 5 m.

4. Doba starostlivosti o náhradnú výsadbu je 3 roky a začína sa dňom doručenia dokladu o vykonaní náhradnej výsadby Obci Chrastince. V prípade zistenia nedostatkov (výška rastliny, obvod kmeňa, rastlinný druh, umiestnenie,..) na náhradnej výsadbe, sa doba starostlivosti začína až po odstránení týchto nedostatkov.
5. V prípade, že nič nebráni realizácii náhradných opatrení, výsadbu uskutočniť pred odstránením zelene.

Článok 4

Zodpovednosť za porušenie povinnosti vo veci ochrany zelene

§ 11

Škody na zeleni

1. Za porušenie zelene sa považuje poškodenie a zničenie plochy alebo prvku, vrátane príslušenstva plochy zelene.
2. Pri určení výšky na plochách a prvkoch zelene sa cena vypočíta podľa vyhlášky č. 24/ 2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a stanoví sa ekonomická ujma podľa platných právnych predpisov za odstránenie alebo zničenie zelene.
3. Spôsobenú škodu na zeleni je povinný nahradiť každý kto škodu spôsobil, fyzická alebo právnická osoba, prípadne zákonní zástupcovia maloletých, mladistvých alebo nesvojprávnych osôb.
4. Za škody spôsobené zvieratami zodpovedajú ich majitelia alebo ti, ktorí majú zvieratá v opatere.
5. Pri zistení poškodenia plôch a prvkov zelene je každý bezodkladne oznámiť poškodenie Obecnému úradu v Chrastinciach.
6. Do doby vydania opatrení po zistenom poškodení je povinný správca, vlastník alebo užívateľ zelene urobiť opatrenia zabraňujúce ďalším škodám.

§ 12

Sankcie

1. Kto poškodí , zničí, odstráni alebo naruší (obmedzí) funkcie zelene je povinný na vlastné náklady:

a) uhradiť skutočnú škodu a celkovú ujmu alebo
b) ak je to možné alebo účelné, uviesť poškodené plochy a prvky zelene do pôvodného stavu.

2. Konanie povinných osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa § 46, § 47 a § 48 zákona č. 372/ 1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
3. Prejednávanie priestupkov, ktoré boli spáchané porušením povinnosti stanovených týmto nariadením riešia orgán ochrany prírody.
4. Kontrolu náhradnej výstavby zelene vykonávajú poverení pracovníci Obce Chrastince.
5. Starosta obce Chrastince môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie ustanovení toho nariadenia fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie ustanovení tohto nariadenia v zmysle § 13, ods. 9, písm. a) zákona č. 369 / 1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov uložiť pokutu do výšky 6638.78 €.
6. Pokuta podľa ods. 5 tohto § sú príjemcom obce. Musia byť použité na udržiavanie a zveľaďovanie zelene.

Článok 5

§ 13
Účinnosť a záverečné ustanovenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie obce Chrastince bolo predložené na schvaľovanie Obecnému zastupiteľstvu v Chrastinciach dňa 24. júna 2011, číslo uznesenia 15/2011.
2. Zmeny a doplnky tohto všeobecne záväzného nariadenia schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Chrastinciach.
3. Ruší sa VZN č. 13 o ochrane ovzdušia a znečisťovanie ovzdušia malým zdrojom na území obce Chrastince schválené dňa 8. 2. 2005.
4. Návrh VZN vyvesený na úradnej tabuli v obci Chrastince dňa 01. 6. 2011
5. Návrh VZN zvesený z úradnej tabule obce 24.06.2011
6. VZN bolo schválené na OZ 24.06.2011, uznesením č. 15/2011
7. Schválené VZN vyvesené 24.06.2011
8. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňa **1. júla 2011.**

V Chrastinciach dňa 01.7.2011

Ing. Jozef Varga
starosta obce Chrastince